

Foto: Tom Baas

Hugo de Groot, het wonder van Holland

Hugo de Groot, die naam heb je misschien weleens gehoord. Hij leefde meer dan 400 jaar geleden, maar zijn ideeën worden nog steeds gebruikt. Wie was deze bijzondere man? Wat is zijn nalatenschap? En waarom verstopte hij zich in een boekenkast?

Een wonderkind

- 5 Hugo de Groot werd in 1583 geboren in Delft, de stad waar zijn vader de burgemeester van was. Hugo leefde in een spannende tijd, namelijk tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Dat was een oorlog tussen Nederland en Spanje, die van 1568 tot 1648 duurde. Nederland hoorde toen nog bij Spanje, maar wilde zelf beslissingen nemen. Vooral als het ging over het geloof. Daarom voerde Nederland een lange vrijheidsstrijd, die dus wel tachtig jaar duurde. In deze tijd groeide Hugo op. Al snel bleek dat hij hoogbegaafd was, een wonderkind! Toen Hugo acht was, ging hij naar de Latijnse school. En toen hij elf was, ging hij al naar de universiteit in Leiden. Daar deed hij verschillende studies. Op zijn vijftiende mocht Hugo op bezoek bij de Franse koning. De koning was erg onder de indruk van Hugo en noemde hem *le miracle d'Hollande* (het wonder van Holland). Op zijn zestiende werd Hugo advocaat in Den Haag. Jaren later, in 1608, trouwde hij met Maria van Reigersberch. Samen kregen zij een groot gezin.

Van wie is de zee?

- Op jonge leeftijd sprak Hugo al met belangrijke wetenschappers en bestuurders van het land. Hij dacht na over de regels en de wet en schreef hier verschillende boeken over. In 1609 schreef hij een belangrijk boek: *Mare Liberum* (Vrije Zee). Hierin legde hij uit waarom de zee van iedereen is en dat iedereen dus overal mag varen. Alleen het stuk zee dat je vanaf de kust kon verdedigen, hoorde bij het land. Om dit te testen, werd er later vanaf de kust een kanonskogel de zee in geschoten. De kogel kwam na 3 mijl (4,5 km) in de zee terecht. Zo werd bepaald dat dat dus het stuk zee was dat je vanaf het land nog kon verdedigen. Dit idee is bekend geworden als de '3 mijlszone'. Het is in internationale wetten geschreven. En het idee dat de zee van iedereen is, geldt vandaag nog steeds.

Staatsgevangene

- De Tachtigjarige Oorlog duurde eigenlijk geen tachtig jaar. Want in 1609 kwam er een twaalfjarige wapenstilstand. Helaas waren er in

deze vreedestijd andere problemen. Mensen in Nederland kregen onenigheid over wat er in de bijbel staat en wat daarmee bedoeld wordt.

- 55 Twee groepen, die ieder iets anders geloofden, streeden tegen elkaar en er braken rellen uit.
- 60 Bestuurders van het land gingen zich ook met de geloofsruzie bemoeien. Prins Maurits, de baas van het leger, pakte mensen op die het niet met hem eens waren. Hugo was daar een van. In 1619 werd hij daarom opgesloten in Slot Loevestein. Als staatsgevangene moest hij daar levenslang blijven. Maar Hugo wist in 1621 te ontsnappen, dankzij een slim plan van zijn vrouw Maria. Zij merkte dat soldaten bijna 65 nooit de kist met boeken controleerden, die Hugo regelmatig kreeg toegestuurd van vrienden. Op een dag ging Hugo zelf in de kist zitten, en zo wist hij uit Slot Loevestein te ontsnappen. Op 22 maart 2021 is dit precies 70 400 jaar geleden. Daarom start op die datum het Hugo de Grootjaar. Er is van alles te doen! Kijk voor meer informatie op hugodegroot.nl en slotloevestein.nl/onderwijs.

Gedachtegoed

- 75 Hugo vluchtte na zijn ontsnapping naar Parijs, zijn gezin kwam hem later achterna. In Frankrijk schreef hij zijn belangrijkste boeken. Het beroemdste boek was *De Jure Belli ac Pacis* (Over het Recht van Oorlog en Vrede).
- 80 Hierin schreef hij dat landen niet zomaar oorlog mogen voeren. Landen die een conflict hebben, moeten eerst alles proberen om hun problemen op te lossen. Als het toch op een oorlog uitloopt, dan gelden er regels. Zoals:
- 85 Gebruik niet meer geweld dan nodig is. En: Laat onschuldige burgers van een land met rust. Ook vond Hugo dat je alleen oorlog mag voeren als je er uiteindelijk vrede mee wil bereiken. De regels uit het boek van Hugo zijn 90 later gebruikt bij het opstellen van de regels voor het Internationale Recht. Deze regels gelden nog steeds en overal ter wereld. Hugo de Groot overleed in 1645 in Duitsland. Door zijn boeken én door zijn bijzondere 95 ontsnapping, is hij na al die honderden jaren nog steeds beroemd.

Naar: slotloevestein.nl, hugodegroot.nl

Foto: Slot Loevestein

Slot Loevestein is nu een museum dat je kunt bezoeken